

Päivystysyhteistyö valvontayksiköiden välillä

Tässä asiakirjassa on Maa- ja metsätalousministeriön pyynnöstä selvitetty, kuinka moni ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alue (valvontayksikkö) tekee yhteistyötä eläinlääkäripäivystyksen järjestämisessä, ja miten muulla tavoin alueiden eläinlääkäripäivystys järjestetään. Tiedot on kerätty peruspalvelujen arviointia 2019 varten kerätystä taulukosta vuoden 2019 lopun tilanteen mukaisesti. Lisäksi apuna on käytetty VYH:asta (Ympäristöterveydenhuollon valvontayksikkötietojen hallintajärjestelmä) saatavia valvontayksiköiden eläinlääkintähuollon valvontasuunnitelmia ja aluehallintovirastojen tietoja.

Yhteenveto

Yhteensä 28 (45 %) valvontayksikköä 62:sta hoitaa koko alueensa päivystyksen kokonaan omin voimin, muodostaen joko yhden tai useamman päivystysalueen.

Jos valvontayksikkö on jaettu useampaan päivystysalueeseen, on alueita kahdesta neljään, ja jokaisella päivystää yksi eläinlääkäri. Pieneläinpäivystys voi olla ostettu yksityiseltä eläinlääkäriasemalta.

Vastavuoroista päivystysyhteistyötä viereisten valvontayksiköiden kanssa tekee 26 (42 %) valvontayksikköä. Näistä kahdella on lisäksi koko alueen yhteinen valvontaeläinlääkäri.

Yliopistolliselta eläinsairaaltal ostaa pelkän päivystyksen yksi valvontayksikkö. Kaikki eläinlääkäripalvelut ostaa yksi kokonainen valvontayksikkö sekä kaksi valvontayksikköä osalle alueensa kuntia.

Yksi valvontayksikkö ostaa pelkän päivystyksen yhdelle alueensa kunnalle toiselta päivystysalueelta. Kaksi kaupunkia, jotka muun ympäristöterveydenhuollon osalta hoitavat tehtävänsä itsenäisesti, ostavat koko eläinlääkintähuoltonsa naapurivalvontayksiköiltä.

Kahdessa tapauksessa lakkautettujen kuntien alueet ovat jääneet kuntaliitoksesta huolimatta osaksi entistä valvontayksikköään. Nykyinen kunta tai sen yhteistoiminta-alue ostaa alueen koko eläinlääkintähuollon tai eläinlääkäripalvelut toiselta valvontayksiköltä.

Päivystysjärjestelyjä aluehallintovirastoalueittain

Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Yliopistollinen eläinsairaala (YES) Viikki hoitaa kahden valvontayksikön päivystyksen kokonaan (Espoo ja Helsinki). YES Saaren klinikka hoitaa Keski-Uudenmaan ympäristökeskukseen kuuluvan Mäntsälän kunnan eläinlääkäripalvelut ja päivystyksen kokonaan.

Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä (PHHYKY) ostaa YES Saaren klinikalta alueeseensa kuuluvien Pukkilan, Myrskylän ja Orimattilan länsiosien eläinlääkäripalvelut ja päivystyksen.

Saaren klinikka muodostaa näin ollen Päijät-Hämeen päivystysalueen kolmannen päivystyspiirin. Päijät-Hämeen päivystys (PHHYKY ja Lahti) on eriytetty iltaisin ja viikonloppuisin päivääikaan, jolloin Saarelle tulevat vain alueen suurelänmatkat. Pieneläinpäivystyksestä edellä mainittuna aikana vastaavat Lahden yksityiset eläinlääkäriasemat.

Hämeenlinnan, Hyvinkään ja Riihimäen valvontayksiköt muodostavat yhden päivystysalueen, jolla päivystää yksi eläinlääkäri, eikä päivystystä ole eriytetty.

Hamina ja Kotka päivystävät yhteistyössä ja niillä on yhteinen valvontaeläinlääkäri.

Porvoo ja Vantaa muodostavat yhden päivystysalueen, jolla Vantaan päivystäjä hoitaa koko alueen pieneläimet ja Porvoon päivystäjä suurelaimet.

Kuusi (33 %) valvontayksikköä hoitaa päivystyksen kokonaan yksin.

Lounais-Suomen aluehallintovirasto

Varsinais-Suomessa on kolme suurelänpäivystysaluetta, jotka kaikki ovat osin eri valvontayksiköissä (Uusikaupunki-Raisio; Turku-Lieto; Lieto-Salo). Pieneläinpäivystys on maakunnallinen koko Varsinais-Suomessa ja ostetaan yksityiseltä. Satakunnassa on kolme päivystysaluetta, joista kaksi on vain omalla yhteistoiminta-alueella (Pohjois-Satakunta ja Pori). Rauma ja Etelä-Satakunta päivystävät yhdessä. Somero kuuluu ESAVIN alueen Forssan valvontayksikköön, jossa päivystys hoidetaan omalla alueella.

Kaksi (22 %) valvontayksikköä päivystää vain omilla alueillaan.

Itä-Suomen aluehallintovirasto

Kuopion kaupunki ostaa koko eläinlääkintähuoltonsa, päivystys mukaan luettuna, Siilinjärven valvontayksiköstä. Siilinjärven suurelänpäivystys on jaettu kahteen alueeseen ja pieneläinpäivystys ostetaan yksityiseltä. Kangasniemen kunta kuuluu Keski-Suomen päivystysalueeseen, vaikka päivääikainen praktiikka hoidetaan omasta, Mikkelin valvontayksiköstä.

Kaikki valvontayksiköt päivystävät vain omilla alueillaan.

Lapin aluehallintovirasto

Kaikki valvontayksiköt hoitavat päivystyksen omin voimin. Näistä yksi valvontayksikkö on jaettu kahteen päivystysalueeseen.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto

Kahdessa tapauksessa kuntaliitoksesta huolimatta osa toiseen valvontayksikköön kuuluvista kunnista on jäänyt alueen entiseen valvontayksikköön, ja nykyinen kunta ostaa alueen koko eläinlääkintähuollon päivystys mukaan luettuna toiselta valvontayksiköltä. Oulun seudun ympäristötoimi ostaa nykyään Oulun kaupunkiin kuuluvan entisen Yli-lin kunnan alueen eläinlääkintähuollon palvelut Oulunkaaren ympäristöpalveluilta. Samoin Kalajoen kaupungin

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

Postiosoite: PL 150, 13101 Hämeenlinna

puh. 029 501 6000
kirjaamo.etela@avi.fi
www.avi.fi/etela

Hämeenlinnan päätoimipaikka
Birger Jaarlin katu 15

Helsingin toimipaikka
Ratapihantie 9

Kouvolan toimipaikka
Kauppamiehenkatu 4

ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alue ostaa Raahen kaupunkiin nykyään kuuluvan entisen Vihannin kunnan alueen kaikki eläinlääkäripalvelut Ympäristöpalvelut Helmeltä.

Yhteinen päivystysalue on Kalajoella ja Peruspalvelukuntayhtymä Kalliolla. Ympäristöpalvelut Helmen ja Oulunkaaren alueet muodostavat yhteensä kolme päivystysaluetta, joista yhteen kuuluu molempien kuntia.

Neljä valvontayksikköä (50 %) hoitaa päivystyksen vain omalla alueellaan. Näistä koko maakunnan käsittävä Kainuu on jaettu kahteen päivystyspiiriin, ja toisen piirin eläinlääkäri päivystää pieneläimiä ja toisen suurelaimiä. Oulun seudun ympäristötoimen alueella päivystää kerrallaan kaksi eläinlääkäriä, toinen lemmikki- ja toinen tuotantoeläimiä varten.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto

Koko Keski-Suomen alueen valvontayksiköiden (Pohjoisen Keski-Suomen ympäristötoimi, Jyväskylä, Laukaa ja Keurusselän ympäristön- ja terveydensuojelutoimisto sekä Mikkelin ympäristöterveydenhuollon yksikköön kuuluva Kangasniemi) pieneläinpäivystys on eriytetty ja ostetaan yksityiseltä. Jyväskylän, Laukaan ja Keurusselän valvontayksiköt ja Kangasniemi kuuluvat samaan suurelänpäivystysalueeseen, joka on jaettu kolmeen päivystyspiiriin. Niissä työskentelee kolme eläinlääkäriä kerrallaan. Päivystyspiirien välillä on sopimus, että tehtäviä voidaan hoitaa joustavasti myös päivystysalueen rajojen yli. Pohjoisen Keski-Suomen ympäristötoimen alue on jaettu kahteen päivystysalueeseen.

Muutama Pirkanmaan alueen kunta kuuluu Keurusselän ympäristöterveysyksikköön ja on mukana Keski-Suomen päivystysjärjestelyissä. Muu Pirkanmaa on jaettu neljään päivystyspiiriin: Pirteva, Tampere, Sastamala ja Ikaalinen-Parkano-Kihniö alue.

Pirtevan valvontayksikkö hoitaa suurelänpäivystyksen Tampereen kaupungin alueella. Pirteva ja Tampere ostavat pienelänpäivystyksen yksityiseltä.

Etelä-Pohjanmaan kolme valvontayksikköä (Seinäjoki, Suupohja ja JJK), hoitavat päivystyksen vain omilla alueillaan. Seinäjoen alue on jaettu kolmeen päivystyspiiriin.

Pohjanmaan alueella on kaksi päivystyspiiriä Länsirannikko eteläinen ja Länsirannikko pohjoinen, ja ne kattavat kaksi valvontayksikköä (Länsirannikon ympäristöterveys ja Vaasa)

Keski-Pohjanmaa on jaettu kolmeen päivystyspiiriin, jotka kattavat kaksi valvontayksikköä (Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuolto ja Pietarsaaren ympäristöterveys).

Seitsemän (50 %) valvontayksikköä päivystää kokonaan vain omin voimin.